

Posebne zanimljivosti:

- Vijesti iz povijesti glazbe
- Otkrivamo nepoznate detalje o poznatim skladateljima
- Navodimo glazbene primjere vezane uz nastavu
- Čestitamo rođendane poznatim glazbenicima

Svezak I, Izdanje 3

Travanj, 2014.

GLAZBENI VREMENI

OSNOVNA ŠKOLA DUBRAVA

Iz ovog broja izdvajamo:

ROĐENI NA DAN...	2 - 4
Sergej Vasiljevič Rahmanjinov	2
Ivan Matetić Rongov	3
Sergej Prokofjev	4
IN MEMORIAM:	6 - 9
Scott Joplin	6
Johannes Brahms	7
Igor Stravinski	8
Domenico Gaetano Maria Donizetti	9
GLAZBENE PREMIJERE:	11, 12
Johann Strauss, ml.: opereta Šišmiš	11
Mjuzikl Kosa	12
Čestitamo rođendane suvremenim glazbenicima!	13, 14
Zanimljivosti mjeseca travnja	15
Najzanimljivost mjeseca travnja	16

Svima želimo dobru zabavu uz poneku glazbenu preporuku!!!

ROĐEN NA DAN:**2. travnja**

SERGEJ VASILJEVIČ RAHMANJINOV

(2. travnja 1873., Veliki Novgorod - 28. ožujka 1943., Beverly Hills)

Ubrajao se među najveće pijanističke virtuoze svojega doba.
Najpoznatija su mu klavirska djela, nastala pod utjecajem
Liszta i Chopina.

Svoju prvu turneju u SAD-u imao je tijekom 1909. g.
Nakon toga je postao je popularna osoba u Americi.

Po završetku Oktobarske revolucije 1917. godine je, poput
brojnih drugih ruskih umjetnika, zajedno sa svojom obitelji
napustio je Rusiju zauvijek.

Pssst...

Tijekom svog života u Rusiji (1892.-1917.) napisao je 39 djela, a dok je živio u SAD-u (1918.-1943.) završio je samo 6 djela.

GLAZBENA PREPORUKA!

S. V. Rahmanjinov: Koncert za klavir,
Rapsodija na Paganinijevu temu
u izvedbi Maksima Mrvice

Pssst...

Rođen je u selu Ronjgi (općina Viškovo) po kojem je dobio nadimak *Ronjgov.*

ROĐEN NA DAN:

10. travnja

IVAN MATETIĆ RONJGOV

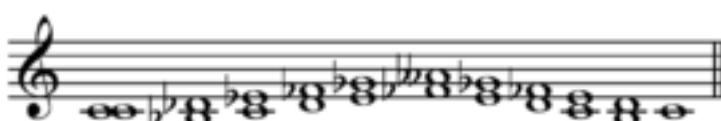
(10. travnja 1880., Ronjgi - 27. lipnja 1960., Lovran)

Iza sebe je ostavio velik broj zapisa narodne glazbe Istre i Hrvatskog primorja čija je osnovna karakteristika dvoglasno pjevanje na "tanko i debelo" i svirka narodnih instrumenata: sopila (roženica), miha i dvojnica.

Harmonizirao je i obradio stotine napjeva.

Utemeljio je "istarsku ljestvicu" - tonski niz od šest tonova i polotonova. Otkrio ju je kad je čuo starije ljude u selu da pjevaju, ali nekom čudnom ljestvicom, i tako je došao na ideju da napravi Istarsku ljestvicu.

Na temelju ovog otkrića mogao je zabilježiti istarska narodna pjevanja, te skladati u tom duhu.

GLAZBENA PREPORUKA!

Ivan Metetić Ronjgov:

Ča je more

Vrbniče nad morem

ROĐEN NA DAN:

23. travnja

SERGEJ PROKOFJEV

(23. travnja 1891., Soncivka - 5. ožujka 1953., Moskva)

S 13 godina primljen je na carski konzervatorij u Sankt Petersburgu i bio je najmlađi student ikad primljen.

Nastojao je izgraditi svoj vlastiti glazbeni stil - njegovi memoari ukazuju na to da je i u prvim godinama na konzervatoriju bio samouvjeren, općenito kritičan prema svojim glazbenim kolegama studentima i često kritiziran od strane svojih učitelja.

Vjerovao je u svoj novi inovativni stil, a zbog kritičnosti prema kolegama studentima smatrali su ga bahatim.

Njegova najznačajnija djela su:

- opera *Zaljubljen u tri naranče*,
- balet *Romeo i Julija*
- simfonijkska priča *Peća i vuk*.

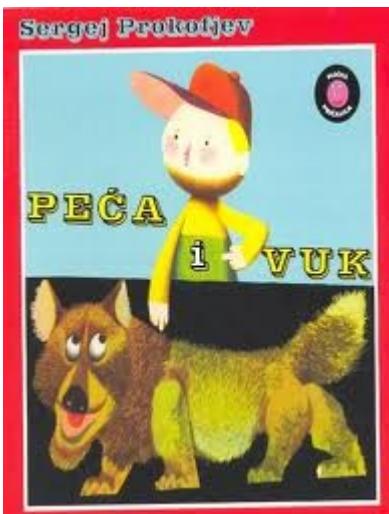
Pssst...

Bio je aragonant i svojom glazbom je šokirao učitelje. Tako je zaradio nadimak **derište** (franc. *enfant terrible*).

Svoj nadimak je obožavao!

GLAZBENA PREPORUKA!

S. Prokofjev: *Peća i vuk*

OSTALI GLAZBENICI ROĐENI U TRAVNU

**5. 04. 1908.
HERBERT VON KARAJAN**

Austrijski dirigent,
jedan od najznačajnijih u 20. st.

**23. 04. 1928.
SHIRLEY TEMPLE**

Američka glumica,
jedna od najpopularnijih
dječjih filmskih zvijezda
svih vremena.
Preminula je
10. veljače 2014. g.

**7. 04. 1915.
BILLIE HOLIDAY**

Američka pjevačica
poznata i kao
Lady Day,
jedna je od
najznačajnijih jazz
pjevačica svih vremena.

**12. 04. 1933.
MONTSERRAT CABALLE**

Španjolska opera diva.
Sa Freddiejem Mercuryjem
otpjevala je pjesmu
Barcelona,
koja je 1992. g. bila himna
Ljetnih olimpijskih igra u
Barceloni.

**25. 04. 1917.
ELLA FITZGERALD**

Američka pjevačica
jazz glazbe.
Često je nastupala s
Louisom Armstrongom.

**29. 04. 1899.
DUKE ELLINGTON**

Američki pijanist, dirigent
i skladatelj jazz glazbe.

IN MEMORIAM:**1. travnja****SCOTT JOPLIN**

(24. studenoga 1868., Linden, Teksas - 1. travnja 1917., New York)

Bio je pijanist i skladatelj. Otac mu je bio rob.

Veći dio života bio je vrlo siromašan, a ipak je učio klasičnu glazbu.

Vrlo rano je osvijestio da sklada "veliku glazbu".

Uz brojne klavirske brojeve napisao je balet i dvije opere.

Postao je poznat po svojoj klavirskoj ragtime glazbi, osobito skladbama *Maple Leaf Rag* i *The Entertainer*, kojima je izravno utjecao na razvoj jazz-a.

Zvali su ga kraljem ragtimea.

Nakon smrti pao je u zaborav, jer su njegovu glazbu, kao i ragtime, suvremenici držali manje vrijednom.

Ponovno je postao popularan 70.-tih godina, posebno nakon filma *Žalac s ragtimeom*
The Entertainer.

Pssst...

1976. g.
posthumno
mu je
dodijeljena
Pulitzerova
nagrada.

GLAZBENA PREPORUKA!

S. Joplin: *Maple Leaf Rag*,
The Entertainer

IN MEMORIAM:**3. travnja****JOHANNES BRAHMS**

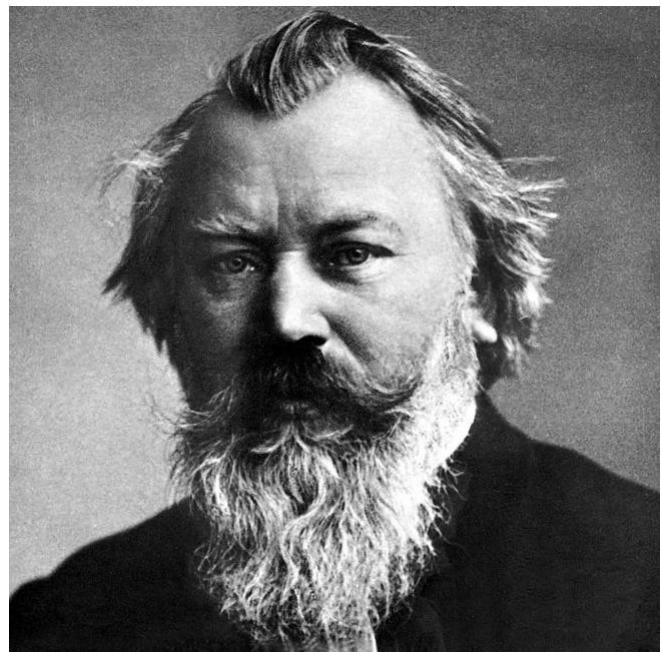
(7. svibnja 1833., Hamburg - 3. travnja 1897., Beč)

Karijeru je započeo kao pijanistički virtuoz. Robert Schumann mu je pomogao da se afirmira kao skladatelj, predstavljajući ga glazbenoj javnosti i zauzimajući se za tiskanje njegovih djela.

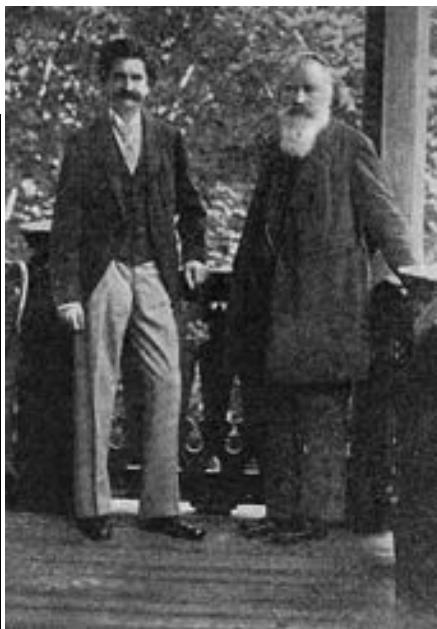
Njegova djela oslanjaju se na klasiku i barok, ali je njegov glazbeni izraz romantičarski.

Inspiraciju je tražio u narodnoj glazbi, a osobito se istaknuo na području komorne glazbe i solo pjesama.

U njegovu opusu nalaze se sve glavne instrumentalne i vokalne vrste, osim opere.

Pssst...

Najbolji prijatelj bio mu je "kralj valcera", Johann Strauss, ml.

JOHANN STRAUSS AND BRAHMS.
From a photograph by Kertwaeck, made in Vienna.
Used by permission of A. F. Olahik, Worcester.

Johannes Brahms i
Johann Strauss, ml.
snimljeni u Beču.

GLAZBENA PREPORUKA!

J. Brahms: Mađarski ples u g-molu,
br 5.

IN MEMORIAM:**6. travnja**

IGOR STRAVINSKI

(17. lipnja 1882., Lomonosov - 6. travnja 1971., New York)

Bio je ruski skladatelj ukrajinskog podrijetla kojeg danas smatraju najutjecajnijim skladateljem glazbe 20.-tog stoljeća.

Časopis *TIME* proglašio ga je jednom od najutjecajnijih osoba prošloga stoljeća.

Bio je slavan kao dirigent i kao pijanist, najčešće na premijerama vlastitih djela.

Igrao je ulogu "svjetskog čovjeka", pa je nastupao u Parizu, Veneciji, Berlinu, Londonu i New Yorku.

No, iako je bio fin i uglađen, imao je i ružne navike: lupao je žlicom o staklo i vikao u restoranu kako bi zadobio pozornost.

Najznačajnija djela su tri baleta:

- *Žar-ptica* (1910.),
- *Petruška* (1911.)
- *Posvećenje proljeća* (1913.)

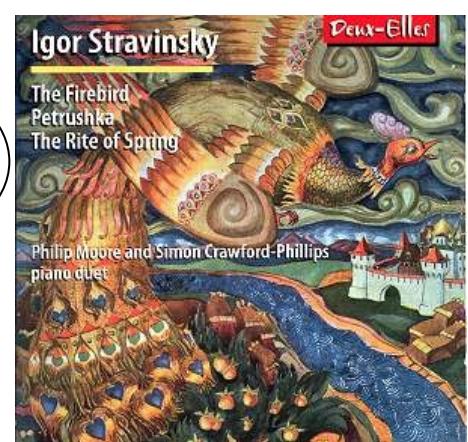
Ovi baleti imaju dosta sličnih obilježja: napisani su za jako velik orkestar i koriste ruske narodne teme i motive.

Pssst...

Stravinski ima svoju zvijezdu na Hollywoodskoj stazi slavnih, a posthumno je dobio Grammya za životno djelo 1987. g.

GLAZBENA PREPORUKA!

**I. Stravinski: Žar ptica,
Pakleni ples čarobnjaka
Kečeja**

IN MEMORIAM:**8. travnja**

DOMENICO GAETANO MARIA DONIZETTI
(29. studenoga 1797., Bergamo - 8. travnja 1848., Bergamo)

Umjetničku karijeru započeo je kao skladatelj simfonija, komornih i crkvenih djela.

Kasnije se potpuno posvetio operi.
 Na početku piše pod utjecajem Rossinija, ali ubrzo pronalazi put do vlastite operne dramatike.
 Na taj način pripremio je pravac kojim će nastaviti Giuseppe Verdi.

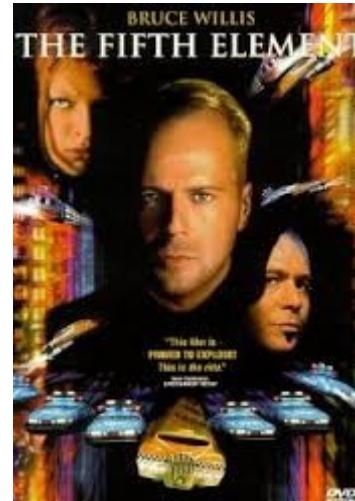
Pssst...

Arija
Il dolce suono
 iz opere *Lucia di Lammermoor*
 postala je pravi hit 1997. g.,
 kada ju je otpjevala sopranistica Inva Mula u filmu *Peti element*.

Najznačajnija djela su opere:

- *Lucia di Lammermoor*
- *Ljubavni napitak*
- *La Zingara*

GLAZBENA PREPORUKA!
Donizetti: Lucia di Lammermoor,
***Il dolce suono*,**
Film Peti element: Diva dance

PRISJEĆAMO SE PREMINULIH GLAZBENIKA...

KURT COBAIN

5. 04. 1994.

Američki glazbenik, pjevač,
tekstopisac i umjetnik.

Bio je najpoznatiji kao pjevač i
gitarist grunge sastava
Nirvana.

JOEY RAMONE

15. 04. 2001.

Punk-rock ikona,
vođa grupe *Ramones*.

Bio je poznat po svojoj kožnoj jakni
i sunčanim naočalama.

Imao je dugačku crnu kosu, koja
mu je prekrivala gotovo čitavo lice.

WILLIAM "COUNT" BASSIE

26. 04. 1984.

Američki jazz pijanist, orguljaš,
pjevač i skladatelj.

GLAZBENA PREMIJERA:

5. travnja 1874.

JOHANN STRAUSS, ml.: opereta Šišmiš

Praizvedba operete Šišmiš izvedena je 5. travnja 1874. g. u Beču s velikim uspjehom.

Šarmantna uvertira pokazuje Straussov glazbeni izraz: pjevan, inverivan, ali i zahtjevan za izvođače. Radnja je jednostavna, ali zahvaljujući duhovitosti plijeni pozornost gledatelja.

Jutro nakon premijere, arije iz operete su se pjevale i zviždukale.

Proslavljeni kralj valcera postao je i operetni kralj!

I danas je Šišmiš, poseban fenomen, uvijek s oduševljenjem prihvaćen i od publike, kritičara, kao i od samih pjevača i dirigenata.

Jedina je opereta koja se nalazi na stalnim programima najvećih svjetskih opernih kuća.

Sadržaj

Dokoni i uvrijeđeni doktor Falke i Šišmiš napravit će malu socijalnu i ljubavnu intrigu na balu grofa Orlovskog...

Grof Eisenstein bi večer želio provesti na balu, ali mora se javiti u zatvor. Na ples bi i njegova soberica Adele, ali gazdarica Rosalinda ne želi ostati sama kod kuće.

Eisenstein odluči da će u zatvor tek nakon plesa, a umjesto njega u zatvor odvedu gazdaričinog obožavatelja...

To je tek početak događaja kojima će se za svoju slatku osvetu okoristiti prošle godine prevareni Šišmiš!

U nizu raspjevanih i duhovitih prizora svaki će sudionik događaja sretno naći svoj mir, a za nastale male neprilike - zna se - kriv je šampanjac!

“Šišmiš” su hvalili skladatelji Liszt, Wagner, Brahms i Mahler, dirigenti Toscanini, Karajan i Bernstein.

Gustav Mahler inzistirao je na ocjeni da je riječ o “najboljoj komičnoj operi”.

GLAZBENA PREPORUKA!

J. Strauss, ml: Šišmiš,
uvertira

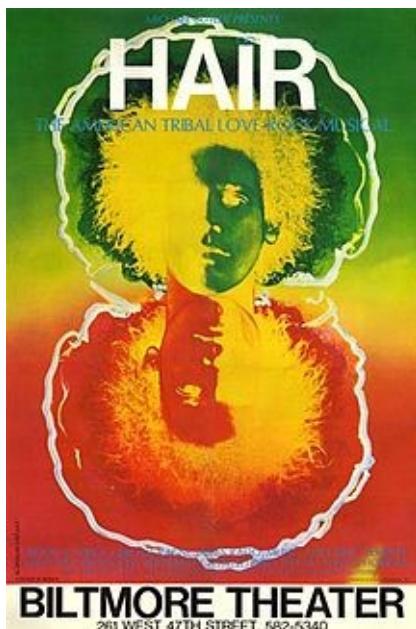
Pssst...

Šišmiš se tradicionalno izvodi na Silvestrovo u zagrebačkom kazalištu Komedija i prenosi uživo na HRT-u.

GLAZBENA PREMIJERA:

29. travnja 1968.

Mjuzikl *Kosa*

Američki rock mjuzikl premijerno je izveden 1967. g. u New Yorku (off-Broadway).

Zbog velikog uspjeha 29. travnja 1968. g. dobio je službenu broadwaysku premijeru.

Dijalog i stihove su napisali glumci James Rado i Gerome Ragni, a glazbu je skladao Galt MacDermot.

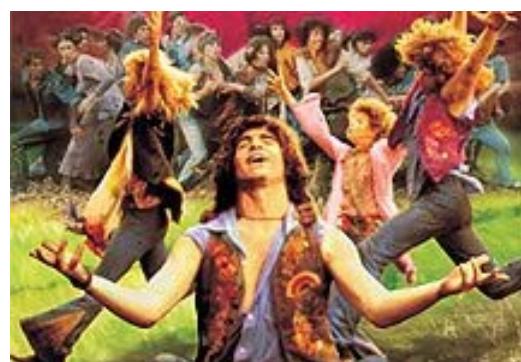
Radnja prikazuje "pleme" dugokosih hipika i boema koji žive na njujorškim ulicama i nastoje izbjegći regrutaciju i sudjelovanje u vijetnamskom ratu.

Glavni lik je mladić po imenu Claude koji razmišlja da li se pridružiti hipijima ili poslušati svoje roditelje i otići u rat.

GLAZBENA PREPORUKA!

Kosa: Aquarius

Let the sunshine in

Kosa je najpoznatija po popularnoj filmskoj verziji iz 1979. g. u režiji Miloša Formana.

Pssst...

Film je bio nominiran za najbolji film na dodjeli nagrade *Zlatni globus*.

ČESTITAMO ROĐENDAN SUVREMENIM GLAZBENICIMA!

SUSAN BOYLE

1. 04. 1961.

2009. g. pred milijunima gledatelja britanskog reality showa *Britain's Got Talent*, otpjevala je pjesmu *I Dreamed a Dream* iz mjuzikla *Les Misérables* (Jadnici).

Kada je izišla pred punu dvoranu ljudi, svi su je u isti tren počeli ismijavati i vrijeđati.

Žiri koji je predvodio pjevački kritičar Simon Cowell, također je nehumano djelovao na reakciju viđenog.

Kada je Susan počela pjevati, cijela dvorana je ostala u šoku i nisu mogli vjerovati što čuju.

Nakon nekog vremena svi su ustali na noge i gromoglasnim pljeskom nagradili pjevačicu.

Susan je postala zvijezda....

MANDY MOORE

10. 04. 1984.

Američka pjevačica, tekstopisac, glumica i modna dizajnerica.

Najveći uspjeh ostvarila je ulogom u crtiću *Vrlo zapetljana priča* (2010.), u kojem je glas posudila Zlatokosi.

Naslovna pjesma *I See the Light* osvojila je Grammy.

ČESTITAMO ROĐENDAN SUVREMENIM GLAZBENICIMA!

BRANIMIR JOHNNY ŠTULIĆ

11. 04. 1953.

Rock glazbenik iz generacije zagrebačkog novog vala i osnivač kultne grupe Azra.

Nakon raspada grupe seli se u Nizozemsku, no njihove pjesme *Lijepo žene prolaze kroz grad, Balkan i brojne druge još uvijek se vrte na radio-postajama.*

BARBRA STREISAND

24. 04. 1942.

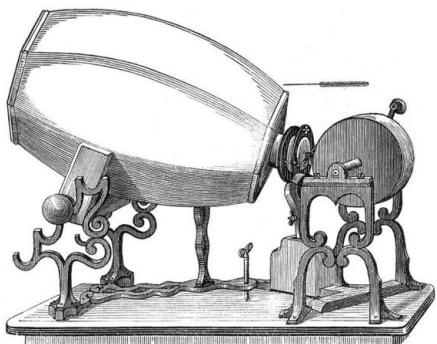
Američka pjevačica, glumica, redateljica i tekstopisac.

Dobitnica je dva Oscara, osam Grammyja, četiri Emmyja, posebne nagrade Tony, nagrade Američkog filmskog instituta i nagrade Peabody.

Jedna je od komercijalno i kritički najuspješnijih umjetnica iz svijeta show bussinea.

Najuspješnije pjesme su:
The Way We Were
Woman in love

ZANIMLJIVOSTI MJESECA TRAVNJA

9. 04. 1860.

Prva snimka ljudskog glasa

Iako je Thomas A. Edison bio prvi koji je izveo audio snimku, nije bio prvi koji ju je snimio.

To je bio pariški knjižar Édouard-Léon Scott de Martinville, a na slici je skica fonoautografa iz 1859. g.

10. 04. 1970.

Paul McCartney napustio Beatlese.

18. 04. 1827.

Osnovan

Hrvatski glazbeni zavod

Hrvatski glazbeni zavod (HGZ) najstarija je glazbena ustanova u Hrvatskoj.

Osnovan je u Zagrebu kao društvo prijatelja glazbe i djeluje neprekidno do danas, kada kao udruga građana ima 749 članova.

25. 04. 1792.

Skladana francuska himna *Marseljeza* (skladatelj: Claude Joseph Rouget de Lisle)

Dobila je ime 30. 07. 1792., jer se pjevala prilikom ulaska 500 dragovoljaca iz Marseillea u Pariz.

Dana 14. 07. 1795. proglašena državnom himnom Francuske.

26. 04. 1965.

Policija u kanadskom gradu Londonu, Ontario, nakon samo 15 minuta prekinula koncert britanskih rockera *Rolling Stonesa* zbog nereda.

27. 04. 1810.

Ludwig van Beethoven skladao jednu od svojih najpoznatijih skladbi *Za Elizu*.

NAJZANIMLJIVOST MJESECA TRAVNJA!

**Nokijina melodija je zapravo skladba *Gran Vals*,
napisana 1902. g. za solo gitaru.**

Autor joj je španjolski gitarist i skladatelj Francisco Tárrega.

IZREKA MJESECA!

Glazba je otkriće veće od sve mudrosti i filozofije.

Ludwig van Beethoven

**POSJETITE NAS NA
STRANICI**

os-dubrava@skole.hr

**DO SLJEDEĆEG
BROJA ČITAJTE...**

**... I SLUŠAJTE
DOBRU GLAZBU!!!**